

РЕШЕНИЕ

№ 33462

гр. София, 14.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 17.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря **БИЛЯНА КИРИЛОВА**, като разгледа дело номер **3682** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 10а, ал. 4 вр. ал. 1 вр. чл. 9а, ал. 2, т. 4 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) вр. чл. 8 и чл. 14 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС) и чл. 2 от Протокол № 1 към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС).

Образувано е по жалба на МД М. Х. (MD М. Н.), роден на 21 август 2004 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б., с персонален № [ЕГН], депозирана чрез пълномощник - адв. Г. П., АК – Р. против Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, виза тип „D“ от 26.02.2025 г., издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Република И. по Заявление № 037 от 16.01.2025 г.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност и необоснованост на оспорения административен акт. Сочи се, че Отказът за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България е постановен при съществено нарушение на процесуалните правила – несъответствие с изискванията за форма, с оглед липсата на мотиви относно фактическите обстоятелства, послужили като основание за приложение на правното основание по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. В този аспект, е застъпено становище и за нарушено право на защита, поради липса на яснота относно конкретните данни, въз основа на които е направен изводът за липса на обоснованост на целта и условията на пребиваване. Твърди се необосновано negliжиране на информацията в представените документи, удостоверяващи намерението на жалбоподателя да продължи образованието си в Русенския университет и условията, при които ще пребивава по време на обучението като студент в специалност „Бизнес мениджмънт“. С тези аргументи е

обосновано искане за отмяна на оспорения Отказ за издаване на виза тип „D“ и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания по приложението на закона. Претендират се направените разноски, включително присъждане на адвокатско възнаграждение за процесуално представителство, на основание чл. 36 вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата вр. чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнаграждение на адвокатската работа.

Процесуалният представител на жалбоподателя – адв. Г. П. не участва в съдебното заседание. В писмена молба – защита (л. 81 – л. 84) поддържа искането в жалбата и аргументите, с които е обосновано. Излага подробни съображения относно допуснатите нарушения на изискванията на чл. 8 и чл. 14 от КЗПЧОС и дискриминационното ограничаване на гарантираното от чл. 2 от Протокол № 1 към Конвенцията право на образование. Представя легализирани преводи на български език на приложените документи към Заявлението и Удостоверение, издадено от ректора на Русенския университет „А. К.“, рег. № 11000-23 от 14.05.2025 г. (л. 87) относно периодичността на провеждане на интензивните курсове на обучение на чуждестранни студенти по „Български език“. Като допълнително съображение за незаконосъобразност на оспорения Отказ в писмената защита се сочи липсата на основания за делегиране на правомощията по съставяне и връчване на стандартен формуляр за отказ за издаване на виза от министъра на външните работи на издателя на оспорения административен акт. Претендира разноски в размер, съобразен с представения списък по чл. 80 от ГПК (л. 85 – л. 86) и приложените към делото доказателства.

Ответникът – завеждащ „Консулска служба“ към Посолството на Република България в [населено място], Република И. чрез процесуалния си представител – главен специалист И. А. в Дирекция „К. отношения“ при Министерство на външните работи (л. 30 и л. 33) оспорва жалбата. Ангажира като доказателства по делото, на основание чл. 192 от ГПК вр. чл. 144 от АПК, становищата на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи от проведената по реда на чл. 30, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Н.) съгласувателна процедура по Заявлението на МД М. Х. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, виза тип „D“. В съдебното заседание представи и кореспонденция по повод провеждани срещи между ръководствата на Русенския университет „А. К.“ и ОД на МВР – Р., както и Анализ на миграционната обстановка на територията на ОД на МВР – Р., свързана с пребиваването на чуждестранни студенти и подадените искания за издаване на визи за дългосрочно пребиваване, на основание чл. 24в от ЗЧРБ от кандидат – студенти за периода 2015 г. – 2025 г., приобщени като писмени доказателства по делото. Моли съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по жалбата и не участва със свой представител в проведеното съдебно заседание въпреки своевременното уведомяване за образуваното съдебно производство.

Настоящият съдебен състав на Административен съд – София - град въз основа на приложените доказателства и становището на страните, съобразно правомощията по чл. 168 вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа страна:

На 16.01.2025 г. с вх. № 037 в Посолството на Република България в [населено място], Република И. е заведено Заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, виза тип „D“ (л. 15 – л. 17 и л. 56 – л. 60, л. 50 – л. 55), депозирано от жалбоподателя МД М. Х., роден на 21 август 2004 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б., неженен, притежаващ валидно издаден на 12.10.2023 г. национален паспорт за задгранично пътуване №

A12743353 със срок на валидност до 11.10.2033 г.

Като основание за издаване на виза за дългосрочно пребиваване е посочено – „обучение“ – студент в Русенски университет „А. К.“, с дата на планирано пристигане на 10.03.2025 г. и на напускане след първия планиран престой – 09.03.2026 г.

Към Заявлението са приложени изискуемите документи по чл. 19, т. 1 и т. 2 вр. чл. 13, ал. 1 и чл. 14 от Н.

- копие на първите две страници на документ за задгранично пътуване (паспорт), издаден на 12.10.2023 г. от Народна република Б. № A12743353 със срок на валидност до 11.10.2033 г., съдържащ снимка и лични данни (л. 18-гръб),

- копие на Застрахователна полица № 3613250600000049 от 23.12.2025 г. за валидна медицинска застраховка за периода 10.03.2025 г. – 09.03.2026 г., издадена от ЗК „Б.“ със застрахователно покритие 60 000 лева/30 000 евро и на Сметка № 20250007558 от 03.01.2025 г. (чл. 14 от Наредбата – л. 20),

- Удостоверение № 04-11-2992 от 20.11.2024 г., издадено от директор на Дирекция „Висше образование“ при Министерство на образованието и науката, в което е отразено, че кандидатът е приет за студент от летен семестър на учебната 2024/2025 година в Русенски университет „А. К.“, специалност „Бизнес мениджмънт“ на български език, редовна форма на обучение за срок от 4 години, за придобиване на образователно квалификационна степен „Бакалавър“ при семестриална такса за обучение в размер на 1 250 евро, и пълна такса за специализирана и езикова подготовка с продължителност 11 месеца в Департамент за езиково обучение към Русенския университет в размер на 2 500 евро, която следва да бъде преведена по банкова сметка в „ОББ“ АД (л. 18 и л. 10),

- Удостоверение изх. № 187, издадено на 09.01.2025 г. от директора на Дирекция „Чуждестранни студенти“ към Русенския университет „А. К.“, в което е посочено, че за учебната 2024/2025 г. жалбоподателят е приет за обучение в Подготвителен курс за езикова и специализирана подготовка към Д. за езиково обучение на Русенския университет, фак. № 240126 и след успешното му завършване ще продължи обучението в първи курс на О. „Бакалавър“ в редовна форма за срок от 4 години в специалност „Бизнес мениджмънт“. Отражено е и, че по време на обучението МД М. Х. ще бъде настанен в Общежитие на Русенския университет – СО 4, стая 224, както и че е заплатил годишна такса за обучение в размер на 2 500 евро (л. 9 и л. 17-гръб),

- платежно нареждане от 07.01.2025 г. за преведена по сметка на учебното заведение (Русенски университет) в „ОББ“ АД такса от 2 500 евро за езикова и специализирана подготовка (л. 11 и л. 19),

- потвърждение за самолетна резервация за 10.03.2025 г. за полети Д. – Д. и Д.-С. (л. 27-гръб и л. 66 – л. 67).

Приложени са и

- Удостоверение, издадено на 07.01.2025 г. от А. Б. КАМАЛАПАТИ БР 5176, към което е приложено извлечение за движенията по открит спестовен депозит на името на МД М. Х. за периода 01.10.2024 г. – 07.01.2025 г. Крайното салдо към 07.01.2025 г. по тази сметка е 912 933,00 бангладешки така (л. 25 – л. 26 и л. 65 – л. 64),

- Извлечение за движенията по открита сметка на името на МД М. Х. в НАЦИОНАЛНА БАНКА Ф. за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г., издадено на 05.01.2025 г. с крайно салдо към 31.12.2025 г. по тази сметка е 1 566 593,32 бангладешки така (л. 24-гръб – л. 25),

- Удостоверение, издадено на 06.01.2025 г. от А. Б. КАМАЛАПАТИ БР 5176, към което е приложено извлечение за движенията по открит спестовен депозит на името на МД Я. Х. за периода 01.01.2024 г. – 06.01.2025 г. Крайното салдо към 06.01.2025 г. по тази сметка е 812 216,50

бангладешки така (л. 25-гръб – л. 26),

- Извлечение за движенията по открита сметка на името на МД Я. Х. в НАЦИОНАЛНА БАНКА Ф. за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г., издадено на 05.01.2025 г. с крайно салдо към 31.12.2025 г. по тази сметка е 32 232.00 бангладешки така (л. 27),

- Свидетелство за съдимост № 16WBDPJ, издадено на 11.10.2024 г. от Полицейско управление Г., Областна дирекция на полицията префектура С. (л. 21, л. 61 – л. 63).

Оспореният Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване виза тип „D“ (л. 12 – л. 13) е издаден след проведена съгласувателна процедура чрез Националната визова система, въз основа на извършена проверка на информацията, съдържаща се в заявлението и приложените към него документи. Обоснован е с хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. В допълнителните бележки в бланковата форма на Отказа е посочено, че целта и условията на планирания престой не са обосновани.

В съдебното производство като писмени доказателства по искане на процесуалния представител на ответника е прието Становище рег. № 5373р-212 от 28.01.2025 г. на началника на Група „Миграция“ при Областна дирекция на вътрешните работи – Р. (л. 43), в което е посочено, че апликантът може да дойде най-рано през м. февруари 2025 г. – след приключване на зимния и началото на летния семестър, което би попречило на успешното завършване на езиковото обучение и продължаване на обучението в избраната специалност в рамките на същата учебна година. Направен е извод, че жалбоподателят не може да докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване на територията на страната и на основание чл. 10, ал.1, т. 17 от ЗЧРБ е изразено отрицателно становище по искането за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България на МД М. Х..

В съпроводителното писмо рег. № 536400 – 37817 от 22.04.2025 г., с което е изпратено становището на началника на Група „Миграция“ при ОД на МВР – Р., процесуалният представител на директора на Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи (л. 42) е посочил, че становището е представено на Дирекция «К. отношения» при Министерство на външните работи по електронен път в Националната визова информационна система.

В представената информация от заместник председателя на Държавната агенция „Национална сигурност“ – рег. № М-4932 от 29.04.2025 г. (л. 46 и л. 47) е отразено, че в съгласувателната процедура по чл. 30 от Н. е изразено становище от Териториална дирекция «Национална сигурност» - Р., според което апликантът не е идентифициран като заплахата за националната сигурност. Изразено е положително становище в Националната визова информационна система. Уточнено е, че положителното становище на ДАНС не обвързва останалите компетентни органи, участващи в съгласувателната процедура, които могат да постановят отказ по заявлението за издаване на виза, съгласно другите хипотези в чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ.

С писмо от 14.05.2025 г. рег. № 11000 – 23, ректорът на Русенския университет „А. К.“ (л. 87) е уведомил състав на Административен съд – София – град, разглеждащ адм. дело 3833/2025 г., че обучението в подготвителния курс за езикова и специализирана подготовка през учебната 2024/2025 г. се провежда от Департамент за езиково обучение целогодишно в учебни групи от не повече от 10 студенти, като всяка група провежда занятията си по различно време, в зависимост от броя на включените лица. Посочено е, че последната група, която е започнала обучение през м. март 2025 г. ще приключи интензивния курс през м. август 2025 г. и успешно завършилите езиковия курс ще могат да се запишат за новата учебна година 2025/2026 г. в първи курс на избраната специалност. Уточнено е, че този принцип се използва при формиране на учебни групи в рамките на всяка текуща учебна година, която започва през м. септември и завършва през м. юли на следващата календарна година, а началната и крайна дата се определят ежегодно.

Заверено копие от писмото е представено от пълномощника на жалбоподателя в настоящото производство и е прието като доказателство по делото.

В представените в съдебното заседание документи от пълномощника на ответника – заверени копия от кореспонденция, водена между ОД на МВР – Р. и Русенския университет – писмо рег. № 537300 – 541 от 26.02.2025 г. (л. 90) и между ОДМВР – Р. и Дирекция «К. отношения» при Министерство на външните работи, рег. № 537300 – 618 от 07.03.2025 г. (л. 89), Анализ на миграционната обстановка на територията на ОДМВР – Р., свързана с пребиваването на чужди студенти през периода 2015 г. – 2025 г. (л. 91 – л. 92) и анализ на подадените искания за виза «Д» по чл. 24в от ЗЧРБ – кандидат студенти за периода 2015 г. – 2025 г. (л. 93) е отразено, че на 25.02.2025 г. е проведена среща с ръководството на Русенския университет, на която са присъствали и директорът на ОД на МВР – Р., началникът на Група «Миграция» при ОД на МВР – Р., директорът на ТД «Национална сигурност» - [населено място] и представители на Областна управа – Р.. Представителите на ОД на МВР – Р. са обявили данните от Анализа на миграционната обстановка на територията на Областната дирекция и Анализа на подадените искания за издаване на виза «Д», на основание чл. 24в от ЗЧРБ за периода 2015 г. – 2025 г. Поставили са акцент върху необходимостта да се коригират констатирани слабости при подбора на чуждестранни студенти от Б., И. и П., предвид категоричните данни, че почти 100% от приетите и допуснати до територията на страната 200 кандидат студенти в рамките на първата година са мигрирали към 3. Европа. Посочили са, че именно тези данни предпоставят отрицателните становища на Дирекция «Миграция» в съгласувателните процедури по издаване на визи и посочване на правното основание по чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ – има данни, че целта на влизане е да използва страната като транзитен пункт към трета държава. Цитирани са и данни от Анализа на подадените искания за издаване на визи «Д», според който от всички фактически влезли на територията на Република България 200 студенти само 1 гражданин на И. е завършил курса на обучение в Русенския университет и 1 гражданин на П. продължава обучението си. Поставен е акцент върху обстоятелството, че и двамата имат близки, които живеят в България.

С Писмо рег. № 537300 – 341 от 26.02.2025 г. съгласувано и с ТД «НС» - Р., на вниманието на ректора и на ръководството на Русенския университет са предложени мерки за преодоляване на констатираните пропуски при предстоящия прием на чуждестранни студенти от рискови в миграционно отношение страни (Б., И., П., Н.).

По инициатива на сертифициран посредник на Русенския университет «А. К.», гражданин на Б., живеещ в Полша кандидат студенти от Б. са изпратили до Група «Миграция» при ОД на МВР – Р. електронни писма (имейли) с приложени еднотипни нотариално заверени декларации, че желаят да са студенти в Русенския университет и няма да ползват страната за миграция към трети страни, имат достатъчно средства и са съгласни при нарушения спрямо тях да се предприемат и съответни законови действия. На Дирекция «К. отношения» при Министерство на външните работи е предложено да провежда подробни интервюта с кандидати за визи «Д», с посочено правно основание за пребиваване по чл. 24в от ЗЧРБ от рисковите в миграционно отношение страни, както и да се изискват допълнителни доказателства, съгласно чл. 24в, ал. 2, т. 4 от ЗЧРБ за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка, включително да се проверява дали в последните 6 до 12 месеца преди подаване на заявлението, е имало регулярни постъпления по банковите сметки на осигуряващите финансовата издръжка или е направен еднократен превод на значителна на стойност сума.

Така описаните релевантни за правния спор факти, установени от приложените към делото доказателства дават основание за следните правни изводи :

Жалбата е процесуално допустима - подадена е на 17.03.2025 г., в предвидения преклузивен срок

по чл. 149, ал. 1 от АПК (Отказът за издаване на виза „D“ е издаден на 26.02.2025 г., без да е отразена дата на връчване на жалбоподателя), срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт, съгласно чл. 10а, ал. 1 във вр. ал. 4 във вр. чл. 9а, ал. 2, т. 4 от ЗЧРБ, от надлежно упълномощен процесуален представител на адресата на оспорения акт, чийто права са засегнати неблагоприятно.

Разгледана по същество – жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е регламентиран в Закона за чужденците в Република България. Валидно издадената виза е изискване за влизане на територията на страната на чужд гражданин, който не е гражданин на държава – членка на ЕС.

Съгласно разпоредбата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерство на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с Наредбата по чл. 9е, ал. 1 – Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Н.).

В чл. 30, ал. 2 от Н. е предвидено правомощието на консулските длъжностни лица да издадат или да откажат издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ (*със срок на валидност до 6 месеца и право на пребиваване до 180 дни, на желаещ да получи продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България чужденец*) след разрешение от Дирекция „К. отношения“, въз основа на мотивирано становище от службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция „Национална сигурност“, освен случаите по чл. 35, ал. 2. Съгласуването се извършва по ред и срокове, определени в Инstrukция на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Оспореният Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ е съставен от компетентен орган – завеждащ „Консулската служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Република И. с делегирани правомощия със Заповед № 26 от 10.02.2025 г. на ръководителя на дипломатическото представителство (л. 31), в изпълнение на издадена, съгласно чл. 5, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерство на външните работи, Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи, на основание чл. 34, и чл. 29а, ал. 2 от Н. (л. 32).

Съгласно т. 4 от заповедта на министъра на външните работи, с писмена заповед на ръководителите на дипломатическите и консулски представителства на Република България се определят консулските длъжностни лица в съответното представителство, които съставят, подписват и връчват (съобщават) на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от Н. и Приложение VI към чл. 32 от Визовия кодекс. Решението за отказ за издаване на виза на основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ и чл. 32, т. 1 от Регламент (ЕО) 810/2009 г. на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността, е предоставено на длъжностни лица в Дирекция „К. отношения“, ангажирани със съгласуване и проверки на заявленията за издаване на визи. В т. 2 на заповедта на министъра на външните работи е посочено, че за всеки случай на отказ за издаване на виза и мотивите за този отказ, се уведомява съответното задгранично представителство на Република България, а в заповедта на ръководителя на дипломатическото представителство на Република България в Д., И. (л. 31) е определено поименно длъжностното лице, което следва да

състави и подпише формуляра по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от Н., при посочено основание за отказ по чл. 10 от ЗЧРБ.

Конкретиката на настоящия казус не отговаря на критериите по чл. 35, ал. 2 от Н. и в този смисъл от приложените към преписката заверени копия на документи, приети като писмени доказателства по делото, както и от представените становища от Дирекция „Миграция“ при Министерство на вътрешните работи и Държавна агенция „Национална сигурност“ безспорно е установено спазването на изискванията при провеждане на съгласувателната процедура по чл. 30 от Н..

Заявлението и приложените към него документи са изпратени чрез Националната визова информационна система в Дирекция „К. отношения“ при Министерство на външните работи, а впоследствие и до Дирекция „Миграция“ и Държавна агенция „Национална сигурност“ за проверка, включително и в автоматизираните национални информационни фондове, Ш. информационна система и В. информационна система на Европейския съюз.

Оспореният Отказ за издаване на виза „D“ е обективизиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на Отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза след получено разрешение от Дирекция „К. отношения“ и становища на Дирекция „Миграция“ и Държавна агенция „Национална сигурност“, съгласно чл. 20, ал. 2 и ал. 3 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи. Съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от Н., изискуеми и съгласно общите правила в чл. 59, ал. 2 от АПК. Във формуляра е посочено правното основание, на което е отказано издаването на виза – чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ – необосновани достоверно цел и условия на заявеното пребиваване.

Доколкото задължителното тълкуване, дадено с Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на Върховния съд, допуска мотивите на административния акт да бъдат изложени и в друг документ предхождащ или съпътстващ издаването на акта, в конкретния казус административният орган се е съобразил с мотивите, с които е обосновано отрицателното становище на началник Група "Миграция" при ОД на МВР – Р. относно наличието на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. Съгласно императивните разпоредби на чл. 34, ал. 3 от Н. и чл. 20, ал. 3 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи при отрицателно становище на Дирекция „Миграция“ и/или ДАНС и наличие на някое от основанията по чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ се отказва издаване на виза за дългосрочно пребиваване.

В настоящия казус са налице и двете кумулативно предвидени предпоставки в чл. 20, ал. 2 от Инструкцията – отрицателно становище на Дирекция „Миграция“ чрез изразеното от началника на Група „Миграция“ при ОД на МВР – [населено място] и позоваване на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ.

Изводът на административния орган за необоснована цел и условия на заявеното от жалбоподателя МД М. Х. пребиваване на територията на Република България, според настоящия съдебен състав не отговаря на информацията в представените документи към Заявлението за издаване на виза за дългосрочно пребиваване по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ.

Въпреки, че заявлението е подадено в Посолството на Република България в И. едва на 16.01.2025 г. хронологията на приложените към него документи, с които е обоснована целта на пребиваване на апликанта не съответства на анализиранияте обобщени данни за чужденци – студенти в Русенски университет, получили и статут на пребиваване на територията на Република България, отразени в представените анализи на вниманието на ръководството на Университета.

Приложеното платежно нареждане за платена такса за задължителния езиков курс е от 07.01.2025 г., а на 04.11.2024 г. е издадено свидетелството за съдимост. На 20.11.2024 г. е издадено

Удостоверението от Министерство на образованието и науката, а на 09.01.2025 г. и Удостоверението от Дирекция „Чуждестранни студенти“ на Русенския университет, представените банкови извлечения за налични суми по сметки на заявителя и на негов родственик също са от 07.01.2025 г. В информацията, предоставена от ректора на Университета за реда на сформиранието на групите за провеждане на задължително езиково обучение, е посочено, че именно през м. март 2025 г. е започнало обучението на поредната група от чуждестранни студенти.

Тези обективни данни не дават основание да се възприеме за относимо към конкретния апликант обобщението в отрицателното становище на Група „Миграция“ при ОД на МВР - Р. за невъзможност задължителното езиково обучение да бъде проведено в рамките на текущата учебна година, с оглед несвоевременното подаване на заявлението за издаване на виза, респективно за необоснованост на заявената цел на пребиваване.

Липсват фактически твърдения, въз основа на които е прието за недостоверно или недостатъчно обосновано заявеното намерение от жалбоподателя за продължаване на образованието във висше учебно заведение в България, манифестирано чрез заплащане на дължимата такса за задължително езиково обучение – факт, удостоверяван освен с надлежно издаден и неоспорен платежен документ, и с официални документи, издадени от учебното заведение и от Министерство на науката и образованието.

Правото на чужденец да влиза и пребивава на територията на дадена страна не е включено в правото на достъп до образование, но доколкото интеграцията е имплицитно свързана с демократичните измерения на пряко защитеното от Конвенцията право на образование единствено много сериозни основания могат да предпоставят ограничаването му на основата на гражданство, в какъвто смисъл е информацията, съдържаща се в представените в съдебното заседание Анализи.

Съгласно разпоредбата на чл. 21, § 3, б. „б“ от Регламент (ЕО) № 810/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) достоверното обосноваване на целта и условията на планирания престой, и наличието на достатъчно средства за издръжка за срока на планирания престой, а и за завръщането в държавата по произход или пребиваване, са задължителни изисквания при проверката на кандидата отговаря ли на условията за влизане и престой.

Към заявлението на жалбоподателя МД М. Х. е представено копие на самолетен билет, удостоверяващ заплатени разходи за пристигане на територията на страната на 11.03.2025 г. Представено е удостоверение за платена такса за обучение за специализирана езикова подготовка, както и за резервация на общежитие към висшето учебно заведение.

Съгласно § 7, чл. 21 от Регламента, Заявлението за издаване на виза за дългосрочно пребиваване следва да бъде разгледано главно въз основа на автентичността и надеждността на представените документи и направените декларации от кандидата, затова е предоставена възможност на консулските длъжностни лица при необходимост да провеждат интервю с кандидата и да изискват допълнителни документи (§ 8, чл. 21 от Регламента).

В този смисъл, обосновано е позоваването на жалбоподателя на правото по чл. 2, изр. 1 от Протокол № 1 към КЗПЧОС - „*Никой не може да бъде лишен от правото на образование*“, което гарантира достъп до всички съществуващи образователни институции и включва предаване на знания и интелектуално развитие, както и възможност да се извлича полза от придобитото образование във всички образователни степени – основно, средно, висше образование, а и специализации. Субект на гарантираното в чл. 2, Протокол № 1 право е всяко лице, което има желание да се ползва от правото на образование (*Решение на ЕСПЧ от 27.05.2014 г. по жалба № 16032/2007 г., В. В. срещу България - § 31 - § 33*), а всяка държава, която е създала съответните

образователни институции има задължение да осигури ефективно право на достъп до тях.

Отнесено към конкретиката на настоящия казус достъпът до институции за висше образование, които съществуват в Република България, е част от правото на гражданите, гарантирано от чл. 2, изр. първо от Протокол № 1 към КЗПЧОС, доколкото *„за разлика от някои други обществени услуги, образованието е право, което се радва на директна защита по силата на Конвенцията. Също така това е много специфичен вид обществена услуга, която не е само от пряка полза за тези, които се възползват от нея, но и изпълнява по-широки обществени функции. Всъщност, Съдът вече е имал повод да отбележи, че "в едно демократично общество правото на образование ... е задължително за поддържането на правата на човека [и] играе... фундаментална роля..." (§ 33, В. В. срещу България; § 55 Пономарьови срещу България).*

В отрицателното становище на Дирекция „Миграция“, с което се е съобразил решаващият орган, не е посочено основаниято, въз основа на което са приети за недостатъчни конкретно представените документи към заявлението на кандидата за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, с които са обосновани целта на пребиваването – обучение в редовна форма в бакалавърска програма на Русенски университет и условията на пребиваване – студентско общежитие при Русенски университет, включително източниците на средства за издръжка – наличности в спестовни сметки и заявено намерение за финансово подпомагане от родител.

Обобщените данни за успеваемостта на чуждестранните студенти в Русенския университет, а и информацията за наложени принудителни административни мерки, по реда на чл. 39а от ЗЧРБ, не могат да се ползват като основание за ограничаване на правото на достъп до образование гарантирано от чл. 2, изр. първо по Протокол № 1 от КЗПЧОС на други кандидати за издаване на виза. В Решение на СЕС от 10 септември 2014 г. по дело С-491/13, е прието, че *«Да се позволи на дадена държава-членка да въвежда по отношение на приема на граждани на трети страни с цел образование допълнителни условия към предвидените в членове 6 и 7 от Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност, би било в противоречие с посочената в Директивата цел да се насърчава мобилността на тези граждани.»*. Съгласно чл. 5, § 3 от Директива (ЕС) 2016/801 когато всички общи и специални условия за прием са изпълнени, гражданите на трети държави имат право на разрешение за пребиваване на територията на съответната държава членка.

Съдебната практика е непротиворечива по отношение на изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК административният акт да съдържа фактически основания и данни, изведени при анализа на относими към конкретния апликант правно релевантни факти и обстоятелства, въз основа на които да е посочено основаниято за отказ по чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ. При постановяване на административния акт издателят е задължен да посочи ясно относимите факти, които касаят заявителя, а не да се позовава на обобщения на данни за други лица.

По изложените съображения съдът счита, че оспореният административен акт следва да бъде отменен, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, а преписката да се върне на длъжностното лице в Посолството на Република България в [населено място], И. за ново разглеждане на подаденото от МД М. Х. на 16.01.2025 г. Заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България. При новото разглеждане, съгласно чл. 173, ал. 2 от АПК, следва да бъдат съобразени указанията по тълкуването и прилагането на закона дадени в мотивите на настоящото решение.

При този изход на делото, съгласно разпоредбата на чл. 143, ал. 1 от АПК, на жалбоподателя се дължи възстановяването на направените разноски за държавна такса за образуване на съдебното производство в размер на 10 лева (л. 3). Въпреки, че в представения списък по чл. 80 от ГПК е включено искане за присъждане на адвокатско възнаграждение, на основание чл. 36 вр. чл. 38, ал.

1, т. 2 от Закона за адвокатурата вр. чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за заплащане на адвокатската работа, доколкото в т. 3 от представения Договор за правни услуги от 10.03.2025 г. (л. 86) е уговорено задължение на възложителя – МД М. Х. за плащане на възнаграждение в размер на 1 000 лева, а не са представени доказателства за неговото изпълнение, съдът счита, че не са налице основания за възстановяване, по смисъла на чл. 143, ал. 1 от АПК.

Мотивиран от изложеното, и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК, Административен съд – София – град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на МД М. Х. (MD М. Н.), роден на 21 август 2004 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б., с персонален № [ЕГН], депозирана чрез пълномощник - адв. Г. П., АК – Р., Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, виза тип „D“ от 26.02.2025 г., издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Република И. по Заявление № 037 от 16.01.2025 г.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по Заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, виза тип „D“ № 037 подадено на 16.01.2025 г. в Посолството на Република България в [населено място], Република И. от МД М. Х. (MD М. Н.), роден на 21 август 2004 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б. с персонален № [ЕГН].

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на МД М. Х. (MD М. Н.), роден на 21 август 2004 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б. с персонален № [ЕГН] със съдебен адрес – [населено място], [улица], вх. 3, ет. 1, ап. 24 чрез адв. Г. П. П., АК – Р. направените по делото разноски за държавна такса в размер на 10 (десет) лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: